

50 סיבות לתקווה | מערך לימוד מלווה סרטונים

כתבה: הדס וולף

מטרה:

מטרת המערך להיות לעזר לגורמים חינוכיים שמעוניינים להשתמש בחומרים שבאתר לצורכי דיון עם בני נוער. הוא אמור לעודד מודעות לכך שהעיר ירושלים בנויה פסיפס מורכב יותר מאשר היא מוצגת בתקשורת, ושניתן לראות בפסיפס הזה כעושר תרבותי ויתרון שיש לחזק ולהעצים אותו.

קהל יעד: המערך מיועד בעיקר לבני נוער, ובייחוד לאלו המתגוררים מחוץ לירושלים.

פתיחה: (10-15 דק')

אפשרות א'-

לעורר את הלומדים לספר חוויות אישיות שלהם מהעיר ירושלים על ידי מספר שאלות:

1. מתי לאחרונה ביקרתם בירושלים? היכן?
2. האם עולה לכם חוויה מהביקור שאתם רוצים לספר עליה?
3. איזה סוג אוכלוסיה פגשתם בירושלים?
4. האם אתם מרגישים שייכות כלשהי לירושלים? אם כן, מדוע? לאיפה? ואם לא, מדוע?

- אפשר גם לעשות מעין חידון קצר (שיעשו תחרות בשתי קבוצות - מי יכול להעלות על הכתב כמה שיותר שמות של שכונות בירושלים, שמות של רחובות, אישים מרכזיים שחיים היום בירושלים וכו')

לנסות ולדלות מתוך התשובות שלהם חוויות מהעיר:

- מה הרושם שיש לם עליה? על תושביה?
- מדוע אנחנו מרבים/ ממעטים לבקר בה/ האם אנחנו מרגישים שייכים כשאנחנו מגיעים?

מאוד חשוב לנסות ולאסוף את דעות המשתתפים על העיר בשלב זה.

אפשרות ב'-

- סבב אסוציאציות מהיר על המילה 'ירושלים'. מתוך התשובות לנסות ולראות מהם הדברים, הסמלים, הביטויים שעולים באופן אינטואיטיבי כשחושבים על ירושלים ומדוע דווקא זה מה שעולה? מה ירושלים מעוררת בהם? (האם זה בגלל חוויות אישיות/ תקשורת/ דעות מהבית ומבית הספר וכו')
- האם ירושלים רלוונטית עבורכם היום?
- אפשר לדבר מעט על 'יום ירושלים' - איך נחגג היום, ומה הוא מעורר בהם, מה הם יודעים על היום הזה.

פעילות מרכזית : (20-25 דק')

1. **שאלות מקדימות :** ראשית לבקש מהמשתתפים לציין שמות של אישים בולטים ובולטות כיום בירושלים (ניתן גם ארגונים). לנסות ולראות אם יש אילו מאפיינים משותפים לאלו שצינו.
2. **פעילות:** מפזרים על הרצפה שמות של דמויות וארגונים ויוזמות הפעילים בירושלים כיום, (מתוך הרשימה של 50 סיבות לתקווה המופיעה להלן, המנחה יכולה לבחור את הכמות והתוכן שהוא חושבת/ת לנכון, ובלבד שהבחירות יהיו מגוונות מבחינה מגזרית, מגדרית, עדתית וכו'). נותנים לכל משתתף/ת עט ודף ומבקשים מהם לרשום את אלו המוכרים להם. ניתן גם לבקש מהם לכתוב מהיכן הם/ן מכירים אותם. שיספרו כמה מתוך הרשימה הכללית הם מכירים.

- איך הם מכירים אותם?
- היכן נתקלו בשמות שלהם?
- האם היו שמות שהפתיעו אותם שקיימים כאן?

בשלב זה ניתן למשתתפים זמן קצר בזוגות לברר יחד על כמה מתוך השמות שעל הרצפה באינטרנט ולהגיד עליהם/ן משפט, ניתן לעשות סבב ורק לוודא שאנחנו יודעים במה מדובר.

3. **צפייה בכמה סרטונים -** אפשר לבחור 3-4 סרטונים ולהציג כך חלק מהדמויות והיוזמות. (שלב זה יכול להתרחש במליאה או אפשר לתת להם כמה דקות לצפות בפלאפונים שלהם בכמה סרטונים המופיעים באתר).

4. דיון:

- האם יש סיבה שאתם מכירים את אלו שאתם מכירים ולא מכירים אחרים? (לנסות לברר במה נעוץ ההבדל?), האם ישנה סיבה שחלקם לא מקבלים ביטוי בתקשורת או במרחב הציבורי?
- עכשיו אחרי שאתם יודעים במה מדובר- מה זה מעורר בכם לדעת שהאישים והארגונים הללו הינם פעילים ובולטים בירושלים?

סיכום:

- כל הדמויות והארגונים והיוזמות שראינו כאן הן חלק מהסיפור של העיר הזאת - מה אתם חושבים על כך? זה חיובי/ שלילי?
- מדוע אנחנו כל כך לא מודעים לחלקים כל כך רבים של הסיפור?
- במסגרת אירועי חמישים שנה למלחמת ששת הימים, ביום ירושלים הזה, **איך היינו רוצים שהסיפור של העיר הזאת יסופר ויראה? האם זה כלל נוגע לנו? האם יש לנו בכלל חלק בעיצוב הסיפור?**
- סבב סיכום- תובנה/ שאלה/ מחשבה שאני לוקח/ת מהפעילות היום.

אופציה נוספת (תלוי לפי גיל הלומדים) :

לקרוא יחד את השיר של יהודה עמיחי "ירושלים היא קרוסלה מסתובבת" המופיע למטה ולשאול :

- מדוע יהודה עמיחי משווה את ירושלים לקרוסלה? האם אתם מזדהים עם ההגדרה הזו היום? איך השיר קשור לנושאים שעסקנו בהם?
- האם יש שורה שאת/ה מתחבר/ת אליה ומדוע?
- (אפשר לעשות זאת לפני קריאת השיר) לבקש מהם לכתוב קטע של כתיבה יוצרת על המילים "ירושלים היא כמו נדנדה"- ואפשר לשתף במליאה

בסיכום כדאי וחשוב ולגעת במסרים של הרב תרבותיות של העיר הזאת - האתגרים שלה אבל גם הערך האדיר שלה, אזרחים ואזרחיות מעורבים ופעילים, במגוון של דעות ואמונות, המעוניינים להיטיב עם העיר, ואיך אפשר דווקא לראות ברב תרבותיות הזו כיתרון אנושי עצום במקום להיאבק בו.

רשימה של 50 סיבות לתקווה - ארגונים, יוזמות ואישים :

הצעדה הירושלמית ; חנאן אבודלו ; הפועל קטמון ; הרב בני לאו ; בר תחריר ; פאב המפלצת ; בצלאל כהן ;
חדר מורים זאת ירושלים! ; הולגב - תיאטרון אתיופי ; לא למטמנה! ; שמואל דרילמן ; 0202 ; השגחה פרטית ;
פארק המסילה ; מאיר בוזגלו ; שהר שבאנה ; הרב גבריאל ; מצעד הגאווה בירושלים ; ציפי מזרחי ; מקודשת-
עונת התרבות ; מרכז טנטור ; רחלי איבנבויס ; הרבה תמר אלעד אפלבאום ; גבי עם סלים ; נקודת מפגש
בכיכר ציון ; אביגדור רבינוביץ ; ביי"ס יד ביד ; הרב דוד מנחם ; עזיז אבו ת'יר (מוחתר) ואולג (תושב אום
ת'ובה) ; אביגיל קרילינסקי ; המודל הירושלמי ; המעברה ; פרופ' יעקב מלכין ; עמק הצבאים ; מוחמד עוודה ;
רשות הרבים - מפות של תיקון ליל שבועות ; גינות קהילתיות ושיקום שכונה במגזר החרדי ; חברותא –
הרטמן ; אורי עמדי ; שבת בירושלים ; על המקום ; אבו-טור - א-ת'ורי ; בליבה חומה ; קהילת ROI ; הכשרות
מד"א לנוער במזרח ירושלים ; יואב ללום ואירועי זאת ירושלים

ירושלים היא קרוסלה מסתובבת

יהודה עמיחי

ירושלים היא קרוסלה מסתובבת ומסתובבת
מן העיר העתיקה דרך כל השכונות וחוזרת לעתיקה.
ואי-אפשר לרדת ממנה. ומי שקופץ ממנה מסכן את חייו
ומי שיורד ממנה בתם הסיבובים חייב לשלם שוב
כדי לעלות עליה לסיבובים שאין להם סוף.
ובמקום פילים וסוסים צבעוניים לרכב עליהם
יש דתות שעולות ויורדות וגם מסתובבות
על צירן לקול מנגינות משמנות מבתי התפלה.
ירושלים היא נדנדה : לפעמים אני יורד
לתוך הדורות שהיו ולפעמים אני עולה לשמים, ואז
אני צועק כמו ילד צועק ורגליו מתנדנדות במרומים,
אני רוצה לרדת, אבא, אני רוצה לרדת,
אבא, תוריד אותי.
וכל הקדושים עולים כך לשמים
והם כמו ילד צועק, אבא אני רוצה להישאר למעלה,
אבא, אל תוריד אותי, אבינו מלכנו,
תשאיר אותנו למעלה, אבינו מלכנו

(מתוך 'פתוח סגור פתוח')